

Langwerkende antireumatische middelen: Prednison

Zorgeneheid reumatologie en klinische immunologie

In overleg met uw behandelend arts heeft u besloten het geneesmiddel prednison te gaan gebruiken. Deze folder geeft informatie over dit geneesmiddel.

Werking

Prednison is een glucocorticoïd. Dit is een hormoon dat het afweersysteem onderdrukt en ontstekingsreacties remt. Het lichaam maakt in de bijnier ook zelf glucocorticoïden aan. Prednison heeft direct ontstekingsremmende werking, maar behoort ook tot de langwerkende medicijnen. Langwerkende medicijnen zijn niet direct pijnstillend, maar kunnen de activiteit van de reumatische aandoening onderdrukken. Hierdoor nemen klachten als pijn, zwelling en stijfheid af en zijn minder kortwerkende medicijnen (vooral pijnstillers) nodig.

Prednison werkt vaak al binnen 24 uur, soms duurt het echter langer voordat u effect merkt. In sommige gevallen wordt prednison voor enkele weken voorgeschreven (de zogeheten 'stootkuur'), meestal echter voor een langere periode.

Bij reumatische aandoeningen wordt prednison meestal gebruikt in combinatie met

- Kortwerkende medicijnen (ontstekingsremmende pijnstillers).
- Andere langwerkende medicijnen (DMARD's).

Behandelmethode

- Prednison is de werkzame stof en is bekend onder de naam Prednison® en Prednisolon®.
- Meestal bevatten de tabletten 5 mg werkzame stof. Er zijn echter ook tabletten met een hogere dosering.
- Prednison wordt meestal dagelijks ingenomen. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel of water.
- Een van de bijwerkingen van prednison kan botontkalking zijn. Daarom worden er naast prednison vaak een middel tegen botontkalking voorgeschreven.
- Zonodig worden ook medicijnen voorgeschreven die de maag beschermen.
- Prednison kan in combinatie met bijna alle geneesmiddelen worden gebruikt.
- Prednison mag niet plotseling gestopt worden. Als prednison gestopt wordt, spreekt de arts een afbouwschema met u af.

Bijwerkingen

Bijwerkingen treden vooral op als prednison in een hoge dosering (20 mg of meer) wordt gebruikt en bij langdurig gebruik. Zwelling in het gezicht bijvoorbeeld, komt in lagere dosering (10 mg of minder) weinig voor. Bijwerkingen kunnen echter altijd optreden.

Stop nooit van de één op de andere dag met prednison!

Als u prednison gebruikt, produceren de bijniereen namelijk minder glucocorticoiden. Zolang u prednison gebruikt, is dat geen probleem. Als u echter plotseling stopt met prednison ontstaat er een tekort aan glucocorticoiden omdat de bijniereen niet zo snel kunnen herstarten met de eigen productie. Dit kan tot levensgevaarlijke situaties leiden. Uw behandelend arts bespreekt daarom een afbouwschema met u.

De meest voorkomende bijwerkingen zijn

- Maagdarmklachten (heel zelden leidend tot een maagbloeding).
- Door gebruik van prednison kan het lichaam vocht vasthouden. U kunt één tot twee kilo aankomen. Prednison bevordert bovendien de eetlust. Probeer hier niet teveel aan toe te geven.
- Verhoging bloeddruk.
- Botontkalking (osteoporose).
- Suikerziekte (diabetes).
- Verhoogde kans op infecties. Verschijnselen van infecties zijn bijvoorbeeld koorts, verkoudheid, griep, hoesten, keelpijn, ernstige kortademigheid en steenpuisten.
- Dunne, soms glimmende huid met onderhuidse bloeditstoringen (blauwe plekken).
- Wondjes genezen soms langzamer.
- Een onrustig en/of gejaagd gevoel (vooral bij hogere doseringen) en stemmingsveranderingen.

Om de bijwerkingen in een vroeg stadium te ontdekken laat uw behandelend arts of de reumaverpleegkundige regelmatig uw bloed en urine onderzoeken. Bij prednisongebruik wordt ook regelmatig de bloeddruk gecontroleerd. Bijwerkingen als hoge bloeddruk en diabetes kunnen over het algemeen goed worden bijgestuurd met medicijnen.

Adviezen

- Lees de bijsluiter.
- Bespreek uw vragen met uw (huis)arts of de reumaverpleegkundige.
- Vertel uw huisarts, uw tandarts en uw specialist dat u prednison gebruikt.
- Bij koorts en ernstige ziekte is overleg met uw behandelend arts nodig, omdat dan soms de dosering moet worden aangepast.
- Als u moet worden geopereerd (denk hierbij ook aan een grote ingreep van de tandarts), is overleg met uw behandelend arts noodzakelijk. Soms moet dan de dosering worden aangepast.
- Bij zwarte ontlasting en/of het braken van bloed dient u direct contact op te nemen met uw huisarts. Dit kan namelijk wijzen op een maagbloeding.
- Als u zwanger wilt worden, is overleg met uw behandelend arts noodzakelijk. Prednison is in een lage dosering niet schadelijk voor de ongeboren vrucht. Als het echter mogelijk is wordt de prednison vaak uit voorzorg toch tijdens de zwangerschap gestaakt.
- Als u borstvoeding wilt geven, is overleg met uw behandelend arts noodzakelijk. Het gebruik van prednison tijdens borstvoeding vraagt om een goede afweging. Prednison komt namelijk ook in de moedermelk terecht. Gaat het om een korte behandeling (stootkuur) of een lage dosering (minder dan 50mg per dag), dan is borstvoeding toegestaan.
- Mannen met een kinderwens kunnen prednison blijven gebruiken. Behalve als de dosis prednison al langer dan 4 weken meer dan 30mg per dag is.
- Hebt u vragen over zwangerschap, overleg met uw (huis)arts of reumaverpleegkundige. Dit ondermeer omdat de dosering soms aangepast moet worden.
- Als u prednison gebruikt, is er geen bezwaar tegen de 'grieprik'.
- Vaccinatie (nodig bij sommige verre reizen) met verzwakt levend virus, zoals het gele koorts vaccin gaat niet samen met het gebruik van prednison. Ook vaccinaties tegen bof, mazelen, rode hond (BMR) of tuberculose mogen niet samen met prednison worden gebruikt.
- Stop niet plotseling met de prednison, maar verminder de dosis volgens een afbouwschema die de arts met u afspreekt.

Vragen

Neem gerust contact op met het UMC Utrecht als u vragen heeft over het gebruik van uw medicijnen.

Hebt u vragen? U kunt contact opnemen met de polikliniek reumatologie via telefoonnummer 088 75 574 28.

U kunt ook een bericht sturen naar uw zorgverlener via het Mijn UMC Utrecht patiëntportaal: mijn.umcutrecht.nl.

Aantekeningen

Aantekeningen

Divisie interne geneeskunde en dermatologie

Afdeling reumatologie en klinische immunologie

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht
Tel 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2020, UMC Utrecht

Bezoekadres:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Postadres:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
T. +31 (0)88 75 555 55